

Reserapport

Utfärdat 2023-04-03

Diarienummer SMF-2023-0187

Reserapport – Italien, Rom och Bologna, MOVE21 Peer-learning visit, training session, and cities' session 2023-03-28 – 2023-03-31

Rapporteras av

Suzanne Green

Stadens användning, mobilitetstjänster

Resmål

Bologna och Rom, Italien

Datum för resan

2023-03-28 Till 2023-03-31

Deltagare

Suzanne Green, projektledare, Stadsmiljöförvaltningen, Mobilitet och Serviceresor, Mobilitetstjänster

Sara Mellberg, projektledare, Stadsmiljöförvaltningen, Mobilitet och Serviceresor, Mobilitetstjänster

Nätverk/projekt

Projekt MOVE21 Multimodal and Interconnected Hubs for Freight and Passenger Transport Contributing to a Zero-Emission 21st Century

Syfte med resan

Resan arrangeras inom projektet MOVE21 (Multimodal and interconnected hubs for freight and passenger transport contributing to a zero emission 21st century) där Göteborg är en av tre Living lab cities och Rom och Bologna är två av projektets tre replicator cities. Resan består av flera delar:

- * peer-learning visits i Rom och Bologna som kommer att visa upp sina mobilitets- och logistiklösningar, planerade aktiviteter och replikeringsåtgärder inom projektet
- * training sessions för projektdeltagare med utbyte av erfarenheter och kunskap kring mobilitetshubbar
- * cities' session där Göteborg kommer att presentera mobilitets- och logistiklösningar samt pågående arbete inom projektet.

Förberedelser inför resan

- Förberedelse replikeringsession
- Prioritera och välja deltagande i break out training session
- Sammanställde göteborgs aktiviteter inom move21

Aktiviteter, formella och informella

2023-03-28 **Bologna**

Välkomnande från Metropolitan City of Bologna och MOVE21

Studiebesök Bologna: L'atra Babele NGO cykelservice; Interporto di Bologna logistikhub; Caste San Pietro Terme logistikhubb och järnvägsstation

Formell middag arrangerad av Bologna

2023-03-29 Öppningssession Metropolitan city of Bologna, MOVE21, SmartHubs-projektet

Training session: Concepts and tools for designing multimodal hubs i samarbete med SmartHubs-projektet

Training sessions Suzanne Green: Governance of mobility hubs, WMU Münster; MAMCA tool for stakeholder assessment and consensus, VUB Brussels

Training Sessions Sara Mellberg: Co-design of hubs, TU Wien; Accessibility tool for mobility hubs in the urban space, TU Munich

Cities session replication; presentation och workshop kring Technical guidelines for mobility hubs samt multimodal hubs to increase the use of shared mobility in the outskirts

Train Bologna centrale – Roma Termini

2023-03-30 **Rom**

Välkomnande och introduktion till SUMP och SUDP i Rom

Studiebesök Rom: Bike Box metro San Paolo; Parcel locker system in metro stations; Limited Traffic Zone and electronic gate in Piazza della Repubblica; Trastevere Station, future multi-modal hub; CORRO Cycle-logistics hub

Formell middag arrangerad av Rom

2023-03-31 Feedback session on the peer-learning visits in Bologna & Rome

Workshop on L-3D Choose module, Roma Tre University

Stadsmiljöförvaltningen/Göteborgs Stads bidrag

Se ovan

Erfarenheter/exempel att ta med hem

Rom och Bologna utgör tillsammans med Munchen replikeringsstäder i MOVE21. Det innebär både att städerna ska replikera lösningar/åtgärder som utvecklas i Göteborg inom MOVE21 och att Göteborg ska ges möjlighet att replikera eventuella lösningar/åtgärder som redan implementerats i Rom och Bologna. Nedan redogörs för några av de implementerade åtgärder som presenterades under resan.

SUMP/SULP i Rom och Bologna

Under studiebesöket delade representanterna från Rom och Bologna med sig av lärdomar från deras arbete med utveckling och implementering av respektive stads SUMP (Sustainable urban mobility plan) och SULP (Sustainable urban logistics plan). Städerna har hanterat olika utmaningar och bemött dem på olika sätt. I Bologna var en huvudutmaning fenomenet "urban sprawl" och minskad tillgång till jordbruksmark. Detta har bland annat hanterats genom ett förbud mot exploatering av ny mark för logistikåtgärder. I arbetet med implementeringen av Bolognas SUMP och SULP har territoriella avtal ingåtts mellan kommunen, regionen och Metropolitan area of Bologna för att säkerställa samverkan.

I Rom har SUMP och SULP använts som verktyg för att reglera höga utsläpp i stadskärnan och för att skydda historiskt värdefulla områden, bland annat med hjälp av en lågutsläppszon. Lågutsläppszonen omfattar hela den historiska kärnan och bevakas med så kallade e-gates, trafikkameror som registrerar passage av otillåtna fordon. Vid överträdelse bötfälls föraren med en "congestion charge". En utmaning i Rom är det höga bilinnehavet. Antalet registrerade bilar är i dagsläget fler än antalet körkort. En annan utmaning är den geografiska glesheten, och svårigheten att bygga ut tunnelbanesystemet till följd av detta. 60% av stadens yta är obebyggd, vilket gör att befolkningsunderlaget för ett mer geografiskt heltäckande kollektivtrafiksystem saknas. Stadens SUMP anger att en omfördelning av färdmedelsandelar behöver ske, bland annat genom åtgärder såsom utökning av cykelvägnätet och omfördelning av yta på bekostnad av bilen, till fördel för cyklister, fotgängare och kollektivtrafik.

Technical guidelines for mobility hubs - Bologna

En utpekad replikerbar åtgärd som implementerats i Bologna är stadens tekniska riktlinjer för mobilitetshubbar. De är utvecklade i samverkan mellan Metropolitan City of Bologna, Kollektivtrafikaktörerna, Regionen och Kommunen. Riktlinjerna är en del i verkställandet av Bolognas SUMP. Syftet med riktlinjerna är att underlätta implementering och uppskaling av mobilitetshubbar samt säkerställa hög kvalitet med hänsyn till tillgänglighet, vistelsekvaliteter, attraktivitet, miljö och sociala aspekter. Riktlinjerna anger bland annat vilka funktioner som ska finnas inom olika avstånd samt designprinciper.

Låsbara cykelboxar vid kollektivtrafikstationer - Rom

Kollektivtrafikaktören Roma Mobilita i Rom utvecklar i samband med ett EU-finansierat projekt ett nätverk av låsbara cykelboxar vid tunnelbanestationer. Än så länge har 400 cykelboxar installerats på 7 olika platser i staden med ett mål på 1000 boxar totalt. Lösningen är knuten till en applikation där användarna kan förtidsboka och låsa upp boxarna. I nuläget betalar användarna separat för användning av boxarna men det finns en ambition om att i förlängningen möjliggöra betalning via kollektivtrafikkorten. Då

cykelparkeringarna nyligen implementerats finns det ännu ingen användarstatistik men möjlighet finns att följa projektets utveckling i framtiden.

Planering replikeringsåtgärder inom MOVE21 för Göteborg

Under besöket hölls en session med alla deltagande städer inom projektet MOVE21 med fokus på replikering. Göteborg ska replikera minst en åtgärd som genomförts i annan stad inom projektet. Vid sessionen utforskades möjligheten att replikera ovan nämnda mobility hub guidelines utifrån relevans, tid, nödvändiga intressenter och hur åtgärden kan monitoreras. Flera likheter med Göteborgs stads tekniska handbok kunde identifieras, och en fruktbar väg framåt kan vara att utforska möjligheten att inkludera fler element kopplade till mobilitetshubbar i denna.

Site visit L'Altra Babele – local multi-service bike association in Bologna

I Bologna besöktes L'Atra Babele, en ideell organisation med fokus på att bygga gemenskap, aktiva medborgare och integration med cykelservice som huvudsakligt verktyg. Organisationen bildades för över tio år sedan av en studentförening som sökte adressera problemet med cykelstölder. Genom ett samarbete med tågoperatör kunde studentföreningen inledningsvis auktionera ut övergivna cyklar till studenter. Sedan dess har verksamheten utvecklats och bland annat har organisationen i samverkan med polisen systematiserat så alla cyklar som de säljer vidare stölmärks, erbjuder fastighetsägare att hämta upp övergivna cyklar som sedan servas och säljs vidare, erbjuder cykelreparationskurser för medlemmar och som för arbetsplatser och arrangerar cykelverkstad i samverkan med skolor. Under organisationens första år fick de periodvis stöd från universitetet, staden och tågoperatören och idag kan verksamheten bära sig ekonomiskt. Vid studiebesöket blev det tydligt hur stor effekt engagemanget från några eldsjälar kan ge och att ett initialt ekonomiskt bidrag kan vara avgörande för etablering.

Plan för förankring/spridning i staden av erfarenheter/exempel från möte

- Studiebesöket samt arbetsmötet redovisas för projektmedarbetare inom projektet MOVE21 och projektledningen.
- Reserapport författas och redogörs för nämnd
- Reserapport presenteras på enhetsmöte
- Erfarenheter från Bolognas tekniska riktlinjer för mobilitetshubb presenteras som inspel till Teknisk handbok i Göteborgs Stad.

Bilder



Öppningsmöte Bologna



Låsbara cykelboxar i Rom



Trafikkameror vid "e-gate" till Roms limited Emissions Zone



Reserverade cykelparkeringar vid metrostation i Rom



Workshop brädspel “Co-design of hubs” utvecklat inom projektet Smarthubs



Workshop “Governance of mobility hubs”

Reserapport

Utfärdat 2023-05-15

Diarienummer SMF-2023-00514

Reserapport – Paris, Frankrike, Polis Management Committee möte

Rapporteras av

Michelle Coldrey

Utveckling och Styrning. Enhet kvalitet

Resmål

Paris, Frankrike

Datum för resan

2023-03-22 till 2023-02-24

Deltagare

Michelle Coldrey, verksamhetsutvecklare FOI - EU/internationella frågor

Nätverk/projekt

POLIS-nätverk

Syfte med resan

Staden är invald i Polis ledningsutskott 2022–2024. Utskottet är ansvarig för att övervaka aktiviteterna i nätverket. Polissekretariatet och generalsekreteraren rapporterar till ledningsutskottet som har befogenhet att fatta beslut på en rad finansiella och administrativa frågor, inklusive det årliga arbetsprogrammet. Ledningsutskottet sammankallas cirka 3–4 gånger per år (vissa möten hålls som webbkonferens) och detta är det andra möte för 2022. Mötet sammanföll med konferensen 'Autonomy Mobility World Expo'.

Förberedelser inför resan

Förberedelser inför paneldiskussionen.

Aktiviteter, formella och informella

22 mars: studiebesök till byggarbetsplatsen 'Grand Paris Express'

23 mars: Deltog i paneldiskussion: *"In or out? Managing access to city streets, public space and the curbside"*

23 mars: Management Committee möte

Stadsmiljöförvaltningen/Göteborgs Stads bidrag

Jag deltog i paneldiskussionen: *"In or out? Managing access to city streets, public space and the curbside"* och berättade om stadens arbete kring den offentliga ytan, trafikstrategi och mål för mer hållbar mobilitet, staden miljö- och klimatprogram samt påverkan av trängselskatttätgårderna på trafikflöden i och ut från Göteborg.

<https://www.polisnetwork.eu/news/polis-elevates-the-voices-of-cities-at-autonomy-paris/>



Erfarenheter/exempel att ta med hem

International Transport Forum (ITF) <https://www.itf-oecd.org/> har många rapporter och riktlinjer för bland annat 'curbside management', mikromobilitet, delad mobilitet, trafiksäkerhet och så vidare.

POLIS-nätverk har mars 2023 publicerat en ny rapport 'Dynamic curb-side management'
<https://www.polisnetwork.eu/news/polis-publishes-new-report-on-dynamic-curbside-management/>

Under de senaste fyra åren har **Ile-de-France Mobilités** och regionen Ile-de-France investerat mer än 200 miljoner euro för att uppmuntra och underlätta cykling. Under 2020 utvecklade regionen en rad konkreta åtgärder – bland annat att lansera en 'leasing e-bike system' där medborgare får leasa en el-cykel för upp till tre månader för endast €20 som kan sedan köps för €500 om så önskas.

Plan för förankring/spridning i staden av erfarenheter/exempel från möte

Redovisning på enhetsmöte samt berörda kollegor.

Bilder

Klicka här för att ange text.



Studiebesök till byggarbetsplatsen 'Grand Paris Express'

